

Inkvarteringsstatistiken

2000

NV1701

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Näringsverksamhet.

A.2 Statistikområde

Inkvartering.

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: [Turistdelegationen](#)

Adress: Box 860, 101 37 Stockholm

Kontaktperson: Dennis Bederoff

Telefon: 08-545 154 60

Telefax: 08-545 154 69

E-post: kansli@tourist.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska Centralbyrån, MR/TT

Adress: Box 24300, 104 51 Stockholm

Telefon: 08-506 940 00

Telefax: 08-506 945 18

E-post: inkvartering@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 1992:889), statistikförordningen (SFS 1992:1668) och SCB:s föreskrifter (SCB-FS 1997:12).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

Begäran om gallring av blanketter efter tre år är inlämnad till Riksarkivet.

A.9 EU-reglering

Ett EU-direktiv om turiststatistik fastställdes av ministerrådet den 23 november 1995. Direktivet ställer bland annat krav på inkvarteringsstatistik som gäller från och med observationsperioden januari 1996.

A.10 Syfte och historik

Inkvarteringsstatistiken syftar till att belysa affärs- och fritidsresandet i och till Sverige. Den startade 1978 som ett uppdrag från dåvarande Sveriges Turistråd. Den sista juni 1992 lades Turistrådet ned och ansvaret för statistiken övertogs av

den nybildade Styrelsen för Sverigebilden. Efter ännu en ombildning av statens turistorgan ligger ansvaret för inkvarteringsstatistiken sedan den 1 juli 1995 på Turistdelegationen.

A.11 Statistikanvändning

Inkvarteringsstatistiken används på riks-, regional och lokal nivå

- som en komponent i uppskattningar av resenäringens effekter på ekonomi och sysselsättning
- för planering av åtgärder för att främja turism
- i samband med konkurrensanalys
- för uppföljning av vidtagna marknadsföringsåtgärder

Huvudanvändare är Turistdelegationen, företag och organisationer inom turistbranschen samt regionala och lokala turistorganisationer.

A.12 Uppläggning och genomförande

SCB för ett register över landets hotell, stugbyar och vandrarhem med uppgifter om anläggningarnas kapacitet och öppethållande. Inkvarteringsstatistiken bygger på en månatlig postenkät till samtliga öppna anläggningar. Dessa skall under första veckan efter respektive mätmånad rapportera uppgifter om öppethållande, antal gäster, antal övernattnings, gästernas nationalitet och fördelning på målgrupp samt total logiintäkt. Även ev. förändring av kapaciteten skall meddelas. Under 2-3 veckor sker registrering och bearbetning av materialet. Därefter, dvs. ca en månad efter mätmånad, publicerar SCB preliminär månadsstatistik.

En årsrapport med definitiv statistik arbetas fram under första kvartalet påföljande år och publiceras i april. I denna inkluderas även campingstatistik, som framställs av Sverigen campingvärdars riksförbund (SCR).

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga större förändringar planeras, då statistikens innehåll huvudsakligen är styrt av ett EU-direktiv.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Avsikten med inkvarteringsstatistiken är att ge dataunderlag för turistinformation i Sverige och utlandet genom löpande bevakning av utvecklingen av boendet på kommersiella anläggningar. Inkvarteringsstatistiken är den enda kontinuerliga indikatorn över antalet utländska besökare i Sverige. Den utgör också en beståndsdel i beräkningarna av resenäringens effekter på ekonomi och sysselsättning.

I inkvarteringsstatistiken kan man avläsa olika turistkampanjers effekt, vilket ger turistnäringen underlag för marknadsföring etc. Uppgifterna ger också de enskilda anläggningarna information om beläggning för den egna typen av inkvarteringsställen och för den egna regionen.

För framställning av campingstatistik, vilken kompletterar inkvarteringsstatistiken, svarar Sveriges campingvärdars riksförbund (SCR).

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken beskriver kapacitet, beläggning, kapacitetsutnyttjande samt gästernas hemländer för hotell, stugbyar, vandrarhem och campingplatser. I publiceringen av den officiella statistiken görs redovisningen efter anläggningstyp och län. Se även punkt 5.4.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga hotell, motell, pensionat, vandrarhem och kurs- och konferensanläggningar med minst 5 rum eller 9 bäddar, stugbyar med minst 5 stugor eller 20 bäddar samt alla STF-anslutna vandrarhem. Endast anläggningar som bedriver yrkesmässig uthyrning ingår. Populationen omfattar också campingplatser.

Vårdhem, hälsohem och anstalter, inackordering av t.ex. skolungdom samt övernattning i privat regi registreras ej.

Anläggningar som *tillfälligt* används för annan verksamhet – flyktingförläggning etc. – ingår inte i beläggningsstatistiken men räknas med i den totala kapaciteten.

Uppgiftslämnare är en eller flera personer på företaget.

1.1.2 Variabler

Anläggningstyp

Stadshotell är benämningen på de flesta hotell, motell, pensionat eller liknande anläggningar som är belägna i anslutning till en tätort. Det kan vara allt ifrån ett stort s.k. internationellt hotell till ett litet rumshotell eller pensionat. Gästerna utgörs till övervägande del av affärs-/tjänsteresenärer eller andra tillfälligt övernattande personer.

Turisthotell är benämningen på turist- eller fjällhotell, turist- eller fjällstation, pensionat, gästgivargård, ej STF-anslutet vandrarhem, kurs-/konferensanläggning eller liknande anläggning som i allmänhet är belägen utanför tätort, men kan ligga i turistort. Gästerna utgörs till övervägande del av semesterresenärer eller av konferensdeltagare. Större delen av turisthotellens gäster har hel- eller halvpension.

I statistiken avseende turisthotell kan redovisning av uthyrda stugor och förmedlade privata stugor ingå i de fall en till hotellet hörande stugby eller förmedling har mindre omfattning än hotellverksamheten.

Stugby kan benämnas semesterby, fritidsby, fiskecamp eller liknande och är i allmänhet belägen utanför tätort. Stugorna skall vara fullständigt utrustade för självhushåll och är oftast avsedda för veckouthyrning. Enklare så kallade campingstugor ingår inte i denna kategori. Gästerna vid stugbyar utgörs till övervägande del av semesterresenärer. I statistiken avseende stugbyar kan redovisning av turisthotell och förmedlade privata stugor ingå i de fall ett till stugbyn hörande hotell eller förmedling har mindre omfattning än stugbyverksamheten.

Vandrarhem är en i Svenska Turistföreningens (STF) regi driven inkvarteringsanläggning som kan vara belägen såväl i som utanför tätort. Vandrarhem skall vara av utpräglad lågpriskaraktär och erbjuda möjligheter till självhushåll. Gästerna utgörs till övervägande del av semesterresenärer. Även lägerskole- eller annan ungdomsverksamhet kan förekomma.

Campingplats avser varje område som mot ersättning upplåts för tillfälligt och/eller säsongsvist uppställande av tält, husvagn eller liknande. Inom en

campingplats kan även campingstugor förekomma. Campingplats skall ha tillstånd att bedriva campingrörelse av hälsovårdsnämnden i kommunen. Campingplatsens gäster består till övervägande del av semesterresenärer.

Gästens hemland

Med hemland avses det land där gästen, oavsett medborgarskap, är stadigvarande (= mer än 12 månader) bosatt. En svensk medborgare bosatt utomlands skall alltså redovisas som en gäst från bosättningslandet. Hemländerna redovisas med en uppdelning huvudsakligen styrd av EU:s direktiv för turiststatistik. Antalet hemländer som redovisas är f.n. 33.

Målgrupper på hotell

Målgruppsredovisningen baseras på antalet belagda rum och redovisas enligt gästens sätt att betala:

Affärs- och uppdragsresenär – gäst som betalar ordinarie pris (inklusive eventuell företagsrabatt).

Konferensgäst – gäst som betalar enligt konferensprislista samt bor och konfererar på hotellet.

Gruppgäst – gäst som betalar enligt grupp-prislista.

Fritidsresenär – dels gäst som (ofta) inte betalar ordinarie pris och som reser främst över helger och under sommaren, *dels* fullt betalande privatgäst på turisthotell.

Logiintäkt

Här redovisas total intäkt av uthyrning av hotellrum och stugor exklusive moms och frukost. (Konto 3010 enl. HR92).

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är totalt antal anläggningar, rum/stugor och bäddar, antal disponibla rum/stugor och bäddar, antal nyinskrivna gäster, antal övernattningar, antal uthyrda rum, kapacitetsutnyttjande i procent samt logiintäkt i kronor.

Kapacitetsutnyttjandet för en valfri period beräknas som antalet belagda bäddar (alt. rum/stugor) under perioden i förhållande till antalet disponibla bäddar (rum/stugor) exklusive extrabäddar (extra rum/stugor) under samma period. En enskild anläggning kan således under en period ha högre beläggning än 100 procent om extrabäddar (extra rum/stugor) utnyttjas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter anläggningstyp, anläggningens storlek med avseende på antal bäddar samt efter olika regionala indelningar (i den officiella publiceringen lägst länsnivå).

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna i preliminärstatistiken avser den senaste månaden.

Årsstatistiken innehåller uppgifter för kalenderåret samt vissa jämförelseuppgifter bakåt i tiden. Statistiken för år 2000 avser förhållandena den 31 december 2000 respektive mätperioden 1 januari – 31 december 2000.

1.2 Fullständighet

Denna kvalitetskomponent avser statistiksystem. Inkvarteringsstatistiken är en enskild undersökning.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Som indikator på utvecklingen på riksnivå får inkvarteringsstatistiken betraktas som ganska tillförlitlig, men som i all statistik finns det felkällor. Dessa påverkar tillförlitligheten, särskilt när siffrorna bryts ned på mindre geografiska områden.

Inga mätningar av felkällornas betydelse för inkvarteringsstatistiken har gjorts, men de fel som spelar störst roll är troligen bortfallsfelen (som beror på att svar saknas helt eller delvis från vissa anläggningar) samt mätfelen (som t.ex. kan uppkomma p.g.a. missuppfattningar om vilka uppgifter som efterfrågas). I avsnitt 2.2 redovisas ett antal felkällor och deras konsekvenser.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning och har därmed ingen urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Undertäckningsfel uppstår när anläggningar som borde ingå i undersökningen saknas i inkvarteringsstatistikens anläggningsregister. Detta kan inträffa t.ex. vid nyetablering, om en anläggning öppnar utan att omgående komma med i registret. Ett specialfall av undertäckning inträffar då en anläggning i registret utökar sitt öppethållande utan att anmäla detta till registret. Anläggningen behandlas då felaktigt som stängd under aktuell period.

Övertäckningsfel uppstår när anläggningar som inte borde ingå i undersökningen finns med, t.ex. om en anläggning som endast har campingstugor har registrerats som stugby eller om en anläggning läggs ned utan att tas bort ur registret. Ett specialfall av övertäckning inträffar då en anläggning minskar sitt öppethållande utan att anmäla detta till registret. Bristen på data för aktuell period kommer då att behandlas som bortfall.

Registret över inkvarteringsanläggningar uppdateras löpande under året med hjälp av externa källor, t.ex. information direkt från berörda företag, Internet, turistbyråer och branschpress.

2.2.3 Mätning

Data samlas in via en månatlig postenkät till samtliga öppna anläggningar. Förutom grunddata om anläggningens kapacitet och öppethållande skall följande uppgifter lämnas: antal nyanlända svenskar resp. utlänningar dag för dag, antal belagda rum/stugor och bäddar dag för dag, månadens övernattningar fördelade efter gästernas hemländer (38 länder/ländergrupper), logiintäkt under mätmånaden samt för hotellen också hur månadens belagda rum varit fördelade på kategorierna affärs-, konferens-, grupp- resp. fritidsgäster.

Mätfel kan uppstå genom att felaktiga uppgifter erhålls från anläggningarna och inte avslöjas och rättas i granskningsprocessen. Här kan nämnas risken att begreppen ”nyanlända gäster” och ”overnattande gäster” förväxlas, varigenom gästernas stanntid blir felaktig, eller att stugbyar kan ha svårt att ange exakt antal boende i en stuga. Det finns också risk att gästernas hemländer blir felaktigt

angivna t.ex. då hemland och nationalitet inte sammanfaller eller då alla gäster i en grupp registreras på det land researrangören kommer ifrån. Dessa typer av fel, som kan vara omöjliga att avslöja genom granskningsrutiner, får konsekvenser främst för tillförligheten i redovisningar på låg geografisk nivå.

En annan typ av mätfel som kan vara svår att avslöja genom granskning uppstår om en anläggning inkluderar moms och/eller frukost i logiintäktsuppgiften.

Flera av de ADB-system som vissa anläggningar använder för att ta fram statistiken har genom åren visat sig innehålla felaktigheter. Särskilt har fördelningen på hemländer varit ofullständig, men även beräkningsfel har förekommit. Dessa fel har i vissa fall inte kunnat rättas tillfredsställande.

Några mätfelsjusteringar görs inte.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallsfel uppstår då uppgifter saknas för en eller flera anläggningar. Bortfallet år 2000 motsvarade ca 15 procent av den totala bäddkapaciteten. Regionala variationer förekommer.

Före publicering görs en så kallad rak uppräknig, det vill säga beläggningen för de saknade anläggningarna antas fördela sig på samma sätt som för svarande anläggningar av samma typ, storlek och region. Den redovisade statistiken är därför behäftad med viss osäkerhet betingad av bortfallet. Det har visat sig att uppräknigen ger något för höga värden, särskilt i den preliminära statistiken. Osäkerheten på grund av bortfall bedöms däremot sammantaget vara liten i den definitiva statistiken.

Svarsfrekvenserna under år 2000 redovisas månadsvis i nedanstående tabell. Den absoluta svarsfrekvensen är beräknad som antalet anläggningar som inkommit med bearbetningsbara uppgifter i procent av samtliga anläggningar. Vägd svarsfrekvens är de svarande anläggningarnas andel av den totala bäddkapaciteten.

Svarsfrekvenser 2000

Månad	Svarsfrekvens Absolut	Vägd
Januari	73	87
Februari	72	86
Mars	72	85
April	72	86
Maj	72	85
Juni	71	84
Juli	69	83
Augusti	70	83
September	72	85
Oktober	72	86
November	71	85
December	70	82
Hela året	71	85

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppstå vid handhavandet av materialet. De insamlade uppgifterna granskas dels på anläggningsnivå, dels på aggregerad nivå. Uppenbara fel eller inkonsekvenser rättas. Vid oklarhet som inte kan åtgärdas

med hjälp av tillgänglig information, tas telefonkontakt med uppgiftslämnaren. Effekterna av kvarstående fel från dataregistrering, kodning, granskning/rättning och beräkningar torde vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Inkvarteringsstatistiken är inte baserad på några modellantaganden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inkvarteringsstatistiken redovisas utan numeriska osäkerhetsmått.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Preliminär statistik om kapacitet och beläggning på hotell, stugbyar och vandrarhem publiceras varje månad, medan definitiv statistik publiceras i april månad efterföljande år.

Campingstatistik för perioden september – augusti publiceras dels separat av statistikproducenten Sveriges Campingvärdars riksförbund i oktober varje år, dels tillsammans med den definitiva inkvarteringsstatistiken enl. ovan.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för den preliminära månadsstatistiken är ca 4 veckor och för den definitiva årsstatistiken ca 3 månader.

3.3 Punktlighet

Resultat från inkvarteringsstatistiken publiceras regelmässigt enligt planen för publicering av Sveriges officiella statistik.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Inkvarteringsstatistiken byggdes upp 1976. I maj månad 1977 genomfördes en omläggning: i stället för att som tidigare fördela antalet *nyinskrivna* gäster på olika länder eller ländergrupper, registreras sedan dess antalet *övernattningar* per hemland.

Från och med 1988 samlas uppgifter om målgrupper in från alla hotell. För de fyra gästkategorierna (målgrupperna) affärsresenärer, konferensgäster, grupper och fritidsresenärer publiceras den procentuella andelen av rumsbeläggningen.

1994 gjordes en komplettering av underlaget för statistiken med ca 150 anläggningar, huvudsakligen konferenshotell. Detta innebar en nivåhöjning av antalet gästnätter med drygt en miljon, varav 90 procent var svenska och 40 procent gjordes i Stockholms län. 69 procent av rumsuthyrningen i de tillkomna anläggningarna gällde konferensgäster. Se vidare SM 9504.

Inför 1995 utökades antalet specificerade hemländer i undersökningen från 15 till 25 och inför 1997 gjordes en ytterligare utökning till 33.

Variabeln logiintäkt (exklusive moms och frukost) tillkom från och med maj 1997.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Inkvarteringsstatistiken följer i huvudsak de definitioner som föreskrivs i EU-direktivet för turiststatistik och som stämmer överens med andra internationella

organisationers rekommendationer. Ett undantag är klassen Vandrarhem, som i den svenska statistiken till och med år 2001 endast omfattar vandrarhem anslutna till Svenska Turistföreningen. Övriga vandrarhem behandlas och redovisas som turisthotell.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Det finns ingen annan svensk statistik som är direkt jämförbar med inkvarteringsstatistiken.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Enligt avtal med Turistdelegationen publicerar SCB månadsvis och årsvis inkvarteringsstatistik i Statistiska meddelanden (SM). I SM, serien NV 41, presenteras statistik på lägst länsnivå. Definitiv statistik för år 2000 är publicerad i NV 41 SM 0104. SM går att beställa från SCB. Årsrapporten finns även tillgänglig i pdf-format på SCB:s hemsida www.scb.se under rubriken Näringsverksamhet.

Utöver denna publicering finns tillgång till ett antal statistikpaket, som har utvecklats och anpassats till olika användares behov. Dessa, liksom enskilda tabeller där man fritt kan välja anläggningstyp, region (län, kommun eller fritt vald grupp av anläggningar), storleksgrupp m.m. kan beställas hos SCB.

5.2 Presentation

Den preliminära månadsstatistiken består av ett fyrasidigt blad med tabeller och diagram. Den definitiva årsstatistiken är en ca 35-sidig rapport med främst tabeller och diagram men också en textdel med sammanfattande resultat och en kvalitetsbeskrivning.

5.3 Dokumentation

Användardokumentation av inkvarteringsstatistiken finns i års-SM under rubriken Kvalitetsdeklaration.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Utöver den officiella publiceringen kan även specialbearbetningar utföras, se punkt 5.1.

5.5 Upplysningstjänster

Förfrågningar: SCB, Inkvarteringsstatistiken, telefon 08-5069 4000, inkvartering@scb.se eller Turistdelegationen, telefon 08-5451 5460, kansli@tourist.se